

**INFORMATIKOS IR RYŠIŲ DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS INFORMACIJA
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI**

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

**ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SAUGOS (KIBERNETINIO SAUGUMO) POLITIKOS
ĮGYVENDINIMAS IR VIDAUS REIKALŲ SISTEMOS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA**

(programos kodas 02.11)

Programą vykdo Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas).

Programos 1-asis tikslas – įgyvendinti elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) politiką, siekti Vidaus reikalų, Lietuvos nacionalinės Šengeno ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinių sistemų efektyvaus ir patikimo veikimo.

Informatikos ir ryšių departamentas, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos tvarkytojas, įvykdė Lietuvos išsipareigojimus prisijungti prie antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos. Ši informacinė sistema leidžia nacionalinėms sienų kontrolės, muitinės bei policijos institucijoms, atsakingoms už kontrolę prie Šengeno išorės sienų bei Šengeno erdvės viduje, platinti pranešimus apie ieškomus arba dingusius asmenis ir daiktus, tokius kaip pavogti automobiliai ir dokumentai. Pagal Europos Komisijos parengtą ir Europos Sąjungos Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos patvirtintą perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą planą, 2013 m. balandžio 9 d. Lietuva kartu su kitomis Šengeno erdvės šalimis sėkmingai perėjo į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą, kuri yra techniškai pažangesnė nei pirmoji jos versija, papildyta naujomis funkcijomis bei naudojanti naujas duomenų kategorijas. Atsižvelgiant į tai, įsigaliojo antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos teisinė bazė – nustojo galioti perspėjimų paskelbimą reglamentuojantys Šengeno konvencijos 92–119 straipsniai (išskyrus 102a straipsnį), juos pakeičia Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 ir Tarybos Sprendimas 2007/533/TVR.

Įgyvendinamas projektas „Elektroninių paslaugų informacinės sistemos, skirtos ne ginčo tvarka paskirtų baudų fiziniams ir juridiniams asmenims administravimui, sukūrimas“. 2013 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymus: Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 257¹, 260, 272, 288, 292, 294, 299, 302, 302⁵, 302⁸, 306, 308, 309, 312, 313 ir 314 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 257² straipsniu įstatymą, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų registro įstatymą, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 14, 26, 105, 106, 107 ir 113 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymą, kurie būtini projektui įgyvendinti. Įgyvendinant projektą, baudų už administracinius teisės pažeidimus administravimą perims Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, baudoms už administracinius teisės pažeidimus administruoti bus pritaikytas dabar galiojantis mokesčių administravimo procesas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą. Įsteigiamas Administracinių teisės pažeidimų registras, kuriame bus kaupiami visi administraciniai teisės pažeidimų duomenys, fiksuojama visa informacija apie konkrečiam asmeniui paskirtas baudas už administracinius teisės pažeidimus, ir kurio duomenys

bus prieinami atsakingoms institucijoms, nagrinėjančioms administracinių teisės pažeidimų bylas, bei asmenims, padariusiems administracinius teisės pažeidimus.

Buvo vykdomas projekto „Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) reikalavimams stebėsenos sistemos (ARSIS) sukūrimas ir įdiegimas“ įgyvendinimas: parengta atviro konkurso ARSIS sukūrimui ir įdiegimui pirkti sąlygų paraiška ir techninė užduotis, inicijuotos viešojo pirkimo procedūros, vertinti konkurse dalyvaujančių penkių tiekėjų pateikti pasiūlymai pagal ekonominio naudingumo kriterijus (projekto tikslas – vykdyti nuolatinę, išsamią ir efektyvią valstybės informacinių sistemų, registų (ateityje – ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros objektų) atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) reikalavimams stebėseną, kad būtų sudarytos sąlygos Lietuvos Respublikoje tinkamai valdyti ir koordinuoti elektroninės informacijos saugą (kibernetinį saugumą).

2013 metais pirmą kartą nepriklausomi ekspertai atlikto 3-ą I kategorijos informacinių sistemų – Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos – informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimą. Ataskaitoje konstatuojama, kad kritiškai svarbių trūkumų nenustatyta, pateiktos rekomendacijos pastebėtų trūkumų pašalinimui, kurių dalis bus įgyvendinta įvykdžius investicijų projektą „Vidaus reikalų ministerijos informacinių technologijų sauga“ pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.2-IVPK-02-K „Informacinių technologijų sauga“.

Baigtas vykdyti projektas „Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro sąveikos su kitomis teisėsaugos institucijų informacinėmis sistemomis funkcionalumo sukūrimo ir tobulinimo, siekiant keistis teistumo informacija su Europos Sąjungos šalių teisėsaugos institucijomis“. Įdiegta ir pradėta naudoti interaktyvi priemonė, skirta teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijoms teikti užklausas Europos Sąjungos šalių centrinėms institucijoms, atsakingomis už apkaltinamųjų nuosprendžių duomenų tvarkymą. Supaprastintos procedūros vykdant teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus – naudodamos sukurtą priemonę nacionalinės teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijos elektroniniu būdu teikia paklausimus centrinei Lietuvos Respublikos institucijai – Informatikos ir ryšių departamentui – kuris perduoda juos per Europos nuosprendžių informacinę sistemą (ECRIS) Europos Sąjungos šalių centrinėms institucijoms ir tuo pačiu būdu gauna teistumo duomenis. Sukurta priemonė notifikuoja naudotoją apie užklausos išsiuntimą, prašomą užklausos papildymą, gautą atsakymą, leidžia atsisiųsti atsakymą elektronine forma.

Modernizavus Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą pagerinta registro sąveiką nacionaliniu lygmeniu – sąveika su kitų Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų informacinėmis sistemomis ir registrais: Informacine prokuratūros sistema (IPS), Lietuvos teismų informacine sistema (LITEKO) bei Daktiloskopinių duomenų registru (DDR).

Įgyvendintas projektas „Arešto ar terminuoto laisvės atėmimo bausmę atlikusių asmenų atpažinimo žymių žinybinio registro pertvarkymas į Habitoskopinių duomenų registrą“. Arešto ar terminuoto laisvės atėmimo bausmę atlikusių asmenų atpažinimo žymių žinybinio registro duomenų pagrindu sukurtas Habitoskopinių duomenų registras – sistema asmens atpažinimo žymių (pagrindinės ir išsamios žymės) duomenims kaupti ir juos teikti įstaigoms, atliekančioms ikiteisminį tyrimą, prokuratūrai, teismams, kitoms įgaliotoms valstybės institucijoms. Sulaikius asmenį, įtariamą padarius nusikaltimą, ar suradus neatpažintą lavoną, jo išorės aprašymą galima palyginti su registre tvarkomais duomenimis – tokiu būdu Habitoskopinių duomenų registro duomenys naudojami siekiant greičiau atskleisti nusikalstamas veikas, nustatyti asmens tapatybę, efektyviau

atlikti tyrimą, užtikrinti nusikalstamumo prevenciją, užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės saugumą. Sukurta Habitoskopinių duomenų registro programinė įranga ir įsigyta techninė įranga. 2013-05-21 vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-440 patvirtinti Habitoskopinių duomenų registro nuostatai.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	1 tikslas: įgyvendinti elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) politiką, siekti Vidaus reikalų, Lietuvos nacionalinės Šengeno ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinių sistemų efektyvaus ir patikimo veikimo			
R-02-11-01-01	Vidaus reikalų ministro valdymo sričių įstaigoms teikiamų saugių informacinių ir ryšių technologijų paslaugų bei gyventojams teikiamų administracinių paslaugų efektyvumo pokytis (koeficientas)	1,93	1,95	101,04
	1-ojo tikslo 1-asis uždavinys: užtikrinti vieningą Vidaus reikalų, Lietuvos nacionalinės Šengeno ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinių sistemų kūrimą, tvarkymą, plėtrą bei suderinamumą ir stiprinti elektroninės informacijos saugą (kibernetinį saugumą)			
P-02-11-01-01-01	Vidaus reikalų informacinės sistemos centrinio duomenų banko prieinamumo užtikrinimas	Visiškai užtikrinta	Visiškai užtikrinta	
P-02-11-01-01-02	Viešosios paslaugos gavėjų, naudojančių teistumo (neteistumo) pažymų elektroninio užsakymo sistemą, dalis, proc.	67	67,46	100,69
P-02-11-01-01-03	Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos prieinamumo užtikrinimas	Visiškai užtikrinta	Visiškai užtikrinta	
	1-ojo tikslo 2-asis uždavinys: užtikrinti Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo tvarkymą, plėtrą ir saugą bei jo komponentų suderinamumą			

P-02-11-01-02-01	Incidentų Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo kamieninėje dalyje šalinimo laikotarpio mažėjimo užtikrinimas	Visiškai užtikrinta	Užtikrinta	
P-02-11-01-02-02	Vidaus reikalų skaitmeninės mobiliojo radijo ryšio sistemos incidentų sprendžiamumo užtikrinimas	Visiškai užtikrinta	Visiškai užtikrinta	
	1-ojo tikslo 3-asis uždavinys: informacinių technologijų (IT) pagalba kurti ir plėtoti priemones viešajam saugumui stiprinti ir migracijos politikai įgyvendinti			
P-02-11-01-03-01	Teisėsaugos institucijoms elektroniniu būdu pateiktų teistumo duomenų dalis, proc.	94	94	100
P-02-11-01-03-02	IT pagalba ikiteisminio tyrimo įstaigoms parengtų priemonių (analizių, ataskaitų, duomenų rinkinių) skaičiaus augimas, proc.	9,1	9,1	100

Produkto kriterijaus P-02-11-01-02-01 reikšmė nepasiekta, nes 2013 m. gruodžio 27 d. Vidaus reikalų telekomunikacinio tinkle įvyko neeilinis incidentas – sugedo ir pagrindinis komutavimo-maršrutizavimo įrenginys, ir pakaitinis (rezervinis) įrenginys. Dėl to incidento šalinimo laikas viršijo numatytas ribas.

KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Koordinatorius Vidaus reikalų ministerija:

1. Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) plėtros 2011-2019 metais programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 796 (toliau – plėtros programa) – Informatikos ir ryšių departamentas dalyvaudamas plėtros programos įgyvendinime 2013 metais vykdė darbus, susijusius su plėtros programos 1, 3, 5, 6, 11-13, 26, 39, 46 ir 48 vertinimo kriterijais: atliktas, pasitelkus nepriklausomus ekspertus, 3-ą I kategorijos informacinių sistemų – Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos – informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimas ir parengta ataskaita; parengta šių sistemų veiklos tęstinumo valdymo planų veiksmingumo išbandymo metu pastebėtų trūkumų ataskaita – (1 kriterijus „Saugos reikalavimus atitinkančių valstybės informacinių išteklių dalis, procentais“); organizuoti 5 nuolatinės tarpinstitucinės Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) koordinavimo komisijos posėdžiai, derinti teisės aktų ir kitų dokumentų projektai, susiję su vidaus reikalų srities valstybės ir žinybinių registru, informacinių sistemų, telekomunikacinių tinklų veiklos ir saugos reglamentavimu (3 kriterijus „Valstybės politiką elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) srityje formuojančių ir įgyvendinančių subjektų, priklausančių nacionalinei elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) užtikrinimo koordinavimo sistemai, dalis, procentais“); atliktas Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos ir Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos rizikos vertinimas ir parengta ataskaita (5 kriterijus „Atliktų grėsmių ir pažeidžiamumų vertinimų skaičius“); parengta Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo)

reikalavimams stebėsenos sistemos (ARSIS) sukūrimui ir įdiegimui pirkti sąlygų paraiška ir techninė užduotis, inicijuotos viešojo pirkimo procedūros (svarbiausia priemonė, įgyvendinant plėtos programą, 6 kriterijus „Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) atitikties reikalavimams stebėsenos sistema stebimų informacinių sistemų dalis, procentais“); parengtas Vyriausybės 2006 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 1266 „Dėl Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) koordinavimo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas ir 2013 m. gruodžio 10 d. pateiktas svarstyti Vyriausybei (2014 m. sausio 8 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 19, 11 kriterijus „Priimtų ar pakeistų teisės aktų dalis iš tų teisės aktų, kuriuos priimti ar pakeisti nustatytas poreikis, procentais“); Informatikos ir ryšių departamento atstovas įtrauktas į Darbo grupę, kuriančią Kibernetinio saugumo įstatymo koncepciją, ir dalyvavo jos kūrime (12 kriterijus „Priimti esminius su elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) užtikrinimu susijusius reikalavimus nustatantys specialūs atitinkamą veiką ir teisinius santykius reglamentuojantys įstatymai (tarp jų Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo įstatymas)“); teikti pasiūlymai ir pastabos Vidaus reikalų ministerijos rengiamiems teisės aktams, Informatikos ir ryšių departamento direktorius vidaus reikalų ministro įsakymu paskirtas vadovauti Galimų kibernetinio saugumo incidentų pasekmių valdymo darbo grupei, 2013 metais organizuoti posėdžiai; Informatikos ir ryšių departamento ekspertai dalyvavo 11 tarptautinių renginių kibernetinio saugumo klausimais, Informatikos ir ryšių departamento direktorius vadovavo Pirmininkaujančios šalies draugų patariamajai darbo grupei kibernetinės erdvės klausimams, Informatikos ir ryšių departamento specialistai organizavo šios darbo grupės posėdžius ir veiklą (26 kriterijus „Dalyvauta NATO, Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų Organizacijos renginiuose elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) klausimais, į kuriuos buvo kviečiama, procentais“); sudarytas Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, elektroninių ryšių operatorių, elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo incidentų tyrimo padalinių ir kitų įmonių kontaktinių asmenų, atsakingų už reagavimą į elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) incidentus ir kibernetines atakas, sąrašas ir paskelbtas Ryšių reguliavimo tarnybos interneto svetainėje (39 kriterijus „Patvirtintas atsarginės infrastruktūros, reikalingos ypatingos svarbos informacinių infrastruktūrų gyvybiškumui užtikrinti, parengimo ir jos valdymo kritinių situacijų metu planas“); organizuoti Vilniaus Romerio ir Kauno technologijos universitetų vadovų susitikimai su vidaus reikalų viceministro, Vidaus reikalų ministerijos ir Informatikos ir ryšių departamento specialistais, kurių metu svarstyti klausimai dėl specializuotų IT saugos (kibernetinio saugumo) mokymo programų, valstybės tarnautojų kvalifikacijos kėlimo IT saugos (kibernetinio saugumo) srityje kursų poreikio ir galimybių, IT saugos (kibernetinio saugumo) srities metodikų rengimo (kibernetinių incidentų, atakų suvaldymo), partnerystės projektuose, bendradarbiavimo CERT'ų lygmeniu (46 kriterijus „Organizuotų renginių, skirtų elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) svarbos suvokimui gerinti, skaičius, vienetais“); parengti ir Informatikos ir ryšių departamento interneto svetainėje paskelbti 8 pranešimai apie Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) koordinavimo komisijos veiklą, tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, kitas Informatikos ir ryšių departamento iniciatyvas elektroninės informacijos saugos srityje (48 kriterijus „Pranešimų spaudai apie elektroninės informacijos saugos iniciatyvas skaičius“).

Koordinatorius kitos ministerijos:

1. *Nediskriminavimo skatinimo 2012-2014 m. tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-11-02 nutarimu Nr. 1281* – buvo vykdoma 2.1 priemonė „Rengti ir skelbti nusikalstamų veikų, padarytų dėl nukentėjusiojo tautybės, rasės, kilmės, religijos, kalbos ar priklausymo kitai grupei, statistinius duomenis interneto svetainėje adresu www.ird.lt“. Informatikos ir ryšių departamentas siekdamas prisidėti prie švietėjiško nediskriminavimo skatinimo ir lygių galimybių priemonių vykdymo, didinti tarpusavio supratimą ir toleranciją, bei informuoti visuomenę apie Lietuvos Respublikoje padarytas diskriminacinio pobūdžio nusikalstamas veikas, 2013 metais parengė 12 ataskaitų, kurios viešai skelbiamos interneto svetainėje adresu www.ird.lt. Taip pat Informatikos ir ryšių departamentas, siekdamas tinkamai įgyvendinti plano priemonę, tinkamai panaudoti jos įgyvendinimui 2013 metais skirtus asignavimus ir norėdamas kiek galima plačiau informuoti visuomenę apie nusikalstamas veikas, susijusias su diskriminavimu dėl rasės, tautybės, lyties ir t.t., parengė informavimo lankstinukus (ataskaitos, siųstos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kopija pridedama).

2. *Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos tarybai 2013 metais tarpinstitucinis 2013-2014 metų veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. Nr. 1277* – buvo užtikrintas pirmininkavimas Europos Tarybos SIS-TECH darbo grupėje, Europos Sąjungos Tarybos patariamąsios pirmininkaujančios šalies draugų darbo grupėje kibernetinės erdvės klausimams (*Friends of Presidency Group on Cyber Issues*), Saugumo akreditavimo valdybos pogrupyje A.13(c), suorganizuota 19 komandiruočių

VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Informatikos ir ryšių departamentas vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-2016 metų programos prioritetinę priemonę „*Centralizuoti ir standartizuoti administracinių teisės pažeidimų duomenų tvarkymą, baudų, skirtų už administracinius teisės pažeidimus, administravimą ir išieškojimą, plėsti teikiamas administracines paslaugas gyventojams, užtikrinti efektyvų ne ginčo tvarka skirtų administracinių baudų surinkimą valstybės mastu*“ bei 16-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 metų veiklos II prioriteto „*Šalies ūkio finansinio tvarumo užtikrinimas ir laipsniškas biudžetų pajamų didinimas*“ krypties „*Valstybės finansų valdymo efektyvumo didinimas*“ darbą „*Sudaryti teisinės sąlygas centralizuotai tvarkyti administracinių teisės pažeidimų duomenis, vykdyti baudų, paskirtų už administracinius teisės pažeidimus, mokėjimo kontrolę ir išieškojimą, užtikrinti efektyvesnę ir greitesnę ne ginčo tvarka skirtų administracinių baudų surinkimą valstybės mastu (e. bauda)*“.

2013 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė vidaus reikalų ministro teiktus įstatymus: Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 257¹, 260, 272, 288, 292, 294, 299, 302, 302⁵, 302⁸, 306, 308, 309, 312, 313 ir 314 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 257² straipsniu įstatymą, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų registro įstatymą, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2, 14, 26, 105, 106, 107 ir 113 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymą, kurie būtini projektui „Elektroninių paslaugų informacinės sistemos, skirtos ne ginčo tvarka paskirtų baudų fiziniams ir juridiniams asmenims administravimui, sukūrimas“ įgyvendinti. Įgyvendinant projektą, baudų už administracinius teisės pažeidimus administravimą perims Valstybinė mokesčių inspekcija prie

Finansų ministerijos, baudoms už administracinius teisės pažeidimus administruoti bus pritaikytas dabar galiojantis mokesčių administravimo procesas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą. Įsteigiamas Administracinių teisės pažeidimų registras, kuriame bus kaupiami visi administraciniai teisės pažeidimų duomenys, fiksuojama visa informacija apie konkrečiam asmeniui paskirtas baudas už administracinius teisės pažeidimus, ir kurio duomenys bus prieinami atsakingoms institucijoms, nagrinėjančioms administracinių teisės pažeidimų bylas, bei asmenims, padariusiems administracinius teisės pažeidimus.

Informatikos ir ryšių departamentas įgyvendino Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programines nuostatas.

Nr. 224. Paspartinsime duomenų bazių kūrimo ir sujungimo darbus. Sieksime efektyvesnio informacinių išteklių valstybės institucijose ir įstaigose panaudojimo. Plėsimė nuotolinių kompiuterinių išteklių panaudojimą teikiant viešąsias ir administracines paslaugas. Remsime bibliotekų fondų, archyvų skaitmeninimo darbus;

Nr. 226. Skatinsime gyventojus aktyviai dalyvauti valdžios sprendimų priėmimo procese, suteikdami galimybę elektroninėje erdvėje teikti pastabas ir pasiūlymus. Sieksime, kad valstybės institucijos ir įstaigos palankiausiomis (ekonomiškai naudingomis) sąlygomis įsigytų pasaulinių bendrovių programinės įrangos produktų, pasirašydamos bendradarbiavimo sutartis. Sieksime, kad valstybės institucijų ir įstaigų įsigytų licencijų skaičius atitiktų naudojamos programinės įrangos skaičių.

Baigtas vykdyti projektas „Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro sąveikos su kitomis teisėsaugos institucijų informacinėmis sistemomis funkcionalumo sukūrimo ir tobulinimo, siekiant keistis teistumo informacija su Europos Sąjungos šalių teisėsaugos institucijomis“. Projektas įgyvendina konkrečius Europos Sąjungos programos „Baudžiamasis teisingumas“ („*Criminal Justice*“) tikslus – gerinti keitimąsi informacija, pirmiausia iš nacionalinių teistumo registru paimta informacija, naudojant kompiuterizuotas sistemas ir Europos Sąjungos mastu sukurti ir įgyvendinti kompiuterizuotą keitimosi informacija apie teistumą sistemą.

Buvo vykdoma Vidaus reikalų informacinės sistemos registru, operacinių sistemų ir techninės įrangos priežiūra, Vidaus reikalų informacinės sistemos duomenų bazių valdymo programinės įrangos palaikymas, antivirusinės programos atnaujinimai, nuomojama Microsoft programinė įranga.

Nr. 447. Tobulinsime viešojo saugumo paslaugų infrastruktūrą. Į iš 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos finansuojamą sritį sieksime įtraukti būtiniausių policijai objektų ir paslaugų finansavimą. Stiprinsime ES išorės sienų apsaugą stiprindami Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos darbo efektyvumą, užtikrinsime, kad ES skiriamos lėšos išorinių sienų apsaugai būtų panaudotos efektyviai, pirmiausia diegiant naujausias technologijas. Parengsime plėtros planą, kad skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio sistema taptų visų viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų bendruoju tinklu ir taip būtų užtikrinta glaudi ir greita šių tarnybų sąveika. Ypatingą dėmesį skirsime gelbėjimo tarnybų sąveikai su kariuomene, siekdami tokiu būdu sustiprinti gelbėjimo tarnybų pajėgumus, ypač vykdant paieškos ir gelbėjimo darbus jūroje, Kuršių mariose, kituose šalies regionuose. Greitosios pagalbos tarnybų pajėgų valdymą integruosime į bendrojo pagalbos telefono numerio 112 tinklą.

Įvykdyti Lietuvos įsipareigojimus prisijungti prie antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos. Ši informacinė sistema leidžia nacionalinėms sienų kontrolės, muitinės bei policijos institucijoms, atsakingoms už kontrolę prie Šengeno išorės sienų bei Šengeno erdvės viduje, platinti pranešimus apie ieškomus arba dingusius asmenis ir daiktus, tokius kaip pavogti automobiliai ir dokumentai. Pagal Europos Komisijos parengtą ir Europos Sąjungos Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos patvirtintą perėjimo iš Šengeno informacinės sistemos į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą planą, 2013 m. balandžio 9 d. Lietuva kartu su kitomis Šengeno erdvės šalimis sėkmingai perėjo į antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą, kuri yra techniškai pažangesnė nei pirmoji jos versija, papildyta naujomis funkcijomis bei naudojanti naujas duomenų kategorijas. Atsižvelgiant į tai, įsigaliojo antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos teisinė bazė – nustojo galioti perspėjimų paskelbimą reglamentuojantys Šengeno konvencijos 92–119 straipsniai (išskyrus 102a straipsnį), juos pakeičia Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 ir Tarybos Sprendimas 2007/533/TVR.

Užtikrintas nenutrūkstamas telekomunikacinių paslaugų teikimą vidaus reikalų įstaigoms, užtikrintas Vidaus reikalų skaitmeninės mobiliojo radijo ryšio sistemos (SMRRS) funkcionalumas bei aprėptis, sudarantys sąlygas viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų glaudžiai bei greitai sąveikai.

Nr. 449. *Užtikrinsime tarptautinių įsipareigojimų įgyvendinimą kovos su nusikalstamumu srityje, šalies viduje stiprinsime policijos, saugumo, kitų teisėsaugos institucijų, teismų ir prokuratūros bendradarbiavimą, ypač kovojant su organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais, terorizmu, prekyba žmonėmis ir kitomis nusikalstamomis veikomis, įgavusiomis tarptautinį pobūdį. Šiuo tikslu toliau aktyviai dalyvausime tarptautinių institucijų, tokių kaip Interpolas, Europolas, FRONTEX, OLAF, taip pat Baltijos jūros regiono kovos su organizuotu nusikalstamumu darbo grupės veikloje.*

Baigtas vykdyti projektas „Įtariamų, kaltinamų ir teistų asmenų žinybinio registro sąveikos su kitomis teisėsaugos institucijų informacinėmis sistemomis funkcionalumo sukūrimo ir tobulinimo, siekiant keistis teistumo informacija su Europos Sąjungos šalių teisėsaugos institucijomis“. Projektas įgyvendina konkrečius Europos Sąjungos programos „Baudžiamasis teisingumas“ („*Criminal Justice*“) tikslus – gerinti keitimąsi informacija, pirmiausia iš nacionalinių teistumo registrų paimta informacija, naudojant kompiuterizuotas sistemas ir Europos Sąjungos mastu sukurti ir įgyvendinti kompiuterizuotą keitimosi informacija apie teistumą sistemą.

Įgyvendintas projektas „Arešto ar terminuoto laisvės atėmimo bausmę atlikusių asmenų atpažinimo žymių žinybinio registro pertvarkymas į Habitoskopinių duomenų registrą“. Arešto ar terminuoto laisvės atėmimo bausmę atlikusių asmenų atpažinimo žymių žinybinio registro duomenų pagrindu sukurtas Habitoskopinių duomenų registras – sistema asmens atpažinimo žymių (pagrindinės ir išsamios žymės) duomenims kaupti ir juos teikti įstaigoms, atliekančioms ikiteisminį tyrimą, prokuratūrai, teismams, kitoms įgaliotoms valstybės institucijoms.

Nr. 477. *Periodiškai atliksime grėsmių valstybei vertinimą ir, atsižvelgdami į besiformuojančius naujus rizikos veiksnius, laiku tikslinsime ir keisime nacionalinio saugumo ir gynybos strategines kryptis, veiklos planus, numatydami efektyvias priemones krašto saugumui užtikrinti;*

Nr. 478. *Nuolat atliksime grėsmių nacionaliniam saugumui stebėseną, ypatingą dėmesį kreipsime į naujausius įtakos viešajai erdvei ir politikai būdus – per informacines technologijas, įvairių nuosavybės formų žiniasklaidą ir kultūrą.*

Parengti Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) reikalavimams stebėsenos sistemos kūrimo bei diegimo pirkimo dokumentai. Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) reikalavimams stebėsenos sistema sudarys sąlygas efektyviai valstybės informacinių išteklių saugos (kibernetinio saugumo) kontrolei, bus pagerinta informacinių technologijų saugos atitikties ir rizikos vertinimų kokybė, užtikrintas valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) reikalavimams valdymas, sumažinta galimybė kilti elektroninės informacijos saugos incidentams.

Atliktas Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimas bei parengta Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties ataskaita, Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos rizikos vertinimas ir parengta ataskaita, parengta Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos rizikos vertinimas ir parengta ataskaita, parengta Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės veiklos tęstinumo valdymo planų veiksmingumo išbandymų metu pastebėtų trūkumų ataskaita.

Vidaus reikalų ministro 2013 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 1V-597 sudaryta tarpinstitucinė Galimų kibernetinio saugumo incidentų pasekmių valdymo darbo grupė, vadovaujama Informatikos ir ryšių departamento direktoriaus, nuolat renkasi (kartą per mėnesį) ir sprendžia klausimus, susijusius su kibernetinių atakų ir incidentų prevencija.

Kas ketvirtį rengiama ir teikiama informacija apie ryšių ir informacinių sistemų pažeidimų grėsmes (intensyvumą, pokyčius, juos lemiančius veiksnius, galimas grėsmių raidos tendencijas) bei pasiūlymus dėl grėsmių mažinimo ir šalinimo priemonių Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos departamentui

Tęsimas ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamo projekto „Vidaus reikalų ministerijos informacinių technologijų sauga“ įgyvendinimas (projekto pradžia – 2011-11-01, numatoma pabaiga – 2014-03-01). Projektu siekiama padidinti Vidaus reikalų ministerijos valdomų I kategorijos informacinių sistemų saugą. 2013 metais atlikta informacijos saugumo priemonių (vieningos elektroninių audito žurnalų įrašų rinkimo, kaupimo, koreliavimo ir analizės sistemos, saugos dokumentų atitikties vertinimo ir valdymo, informacinių technologijų veiklos matavimo sistemos, duomenų bazių aktyvumo stebėjimo sistemos, informacinių sistemų pažeidžiamumo patikros priemonių, privilegijuotų vartotojų (administratorių) veiksmų kontrolės sistemos, dviejų faktorių tapatumo nustatymo sistemos, daugiafunkcinė duomenų perdavimo tinklo saugumo sistemos ir taikomųjų programų lygmens ugniasienių sistemos) diegimo analizė ir projektavimas, šios informacijos saugumo priemonės įsigytos ir pristatytos, iš esmės baigtas šių priemonių diegimas, testavimas ir naudotojų mokymai.